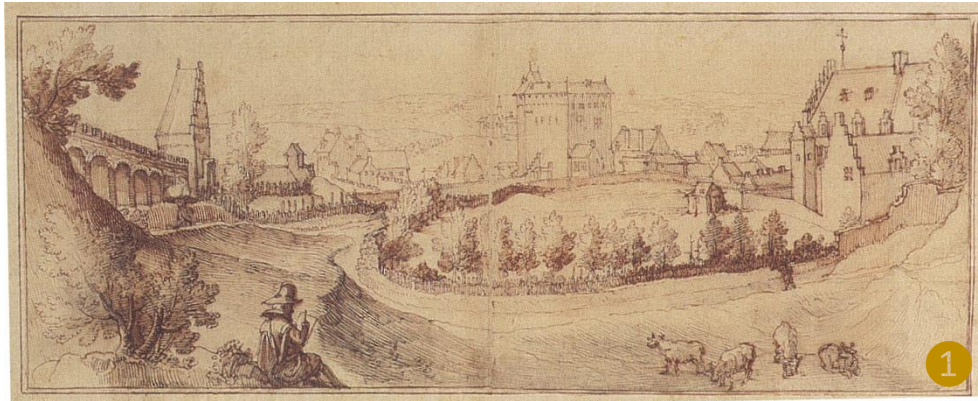

Kaart van Braun et Hogenberg

Oefening: de standpunten

- Doel: observeer de gebouwen op de tekeningen van Remigio Cantagallina (1582-1656) en vind ze terug op de kaart van Braun & Hogenberg (1572).
- Materiaal:
 - De kaart van Braun & Hogenberg in posterformaat (bijvoorbeeld 6 A3's)
 - De legende van de kaart van Braun & Hogenberg (p. 11 van dit dossier)
 - Knip de tekeningen uit van p.2; ze dienen om als pion op de kaart te zetten als je het gebouw gevonden hebt
 - De fiches met vragen (p. 3-6)
 - De tekeningen van de gebouwen in A4 formaat (p. 7-10)
 - Foto's om naar te verwijzen: het stadhuis, de kathedraal, de O.L.V. ter Zavelkerk
- Elke leerling/groepje leerlingen krijgt: een fiche met vragen, de legende van de kaart, één tekening van een gebouw in A4 formaat.

Tekeningen om op de kaart te zetten (de pionnen)

De standpunten - Fiche ①

Op de tekening zien we de Hallepoort en het Sint-Pietersklooster.

A. De Hallepoort

1. Vul in onderstaande vierkantjes je eigen kleurcode in. Kleur ze dan per kleurcode op de tekening in.
 - ☐ de Hallepoort
 - ☐ de tweede omwalling
 - ☐ de tekenaar
2. Deze tekening toont de stadsmuur vanuit de van de stad
 - ☐ buitenkant ☐ binnenkant

B. Het Sint-Pietersklooster

Maar waar is nu het Sint-Pietersklooster?

1. Zoek het eerst op de kaart van Braun et Hogenberg. Het is nr.

Tip: gebruik de legende van de kaart om het klooster terug te vinden.

2. Geef een kleurcode aan het klooster en kleur de dan op de tekening in.
 - ☐ het Sint-Pietersklooster

C. De tekenaar

Waar heeft de tekenaar zich gezet om deze tekening te maken?

Zet je uitgeknipte tekening (je pion) op de juiste plaats op de kaart.

De standpunten - Fiche ②
Op deze tekening werd Brussel getekend vanaf de hoogtes van Sint-Gillis.

A. Buiten de stad

Vul in onderstaande vierkantjes je eigen kleurcode in. Kleur ze dan per kleurcode op de tekening in.

- ☐ de Hallepoort
- ☐ de tweede stadsomwalling
- ☐ de kerk van Sint-Gillis →
- ☐ de tekenaar

Tip: kerken herken je dikwijls aan hun kruis.

B. In de stad

In de stad zien we de toren van de O.-L.-V.-ter-Zavelkerk en de toren van het stadhuis.

1. Zoek eerst deze twee gebouwen op de kaart van Braun & Hogenberg!

Zavelkerk = nr stadhuis = nr

- Gebruik de legende om ze terug te vinden
- Zavel is in het oud-nederlands 'op de Savele'.
- De kerk en het stadhuis bestaan nog steeds. Gebruik hun foto's om ze te herkennen.

2. Vul in onderstaande vierkantjes je eigen kleurcode in. Kleur ze dan per kleurcode op de tekening in:

- ☐ O.-L.-V.-ter-Zavelkerk
- ☐ de toren van het stadhuis

C. De tekenaar

Waar heeft de tekenaar zich gezet om deze tekening te maken? Zet je uitgeknipte tekening (je pion) op de juiste plaats op de kaart.

De Standpunten - Fiche ③

Op deze tekening zien we de Sint-Michiels-en Sint-Goedelekathedraal en de toren van het stadhuis.

1. Zoek deze gebouwen op de legende van de kaart.

- Met welk nummer komt de Sint-Michiels-en Sint-Goedekathedraal overeen?
- Met welk nummer komt het stadhuis overeen?

Tip: Goedele is in het oud-nederlands 'Goele'.

- Nu je de nummers van de twee gebouwen kent, kan je ze situeren op de kaart van Braun & Hogenberg.

Tip : deze gebouwen bestaan vandaag nog.

- Vul in onderstaande vierkantjes je eigen kleurcode in. Kleur ze dan per kleurcode op de tekening in:

☐ de kathedraal

☐ de toren van het stadhuis

2. Waar heeft de tekenaar zich gezet om deze tekening te maken? Zet je uitgeknipte tekening (kleine versie) op de juiste plaats op de kaart.

Tip: je moet goed bepalen welk gebouw op het voorplan staat, en welk meer achteraan. Observeer hiervoor de kaart van Braun & Hogenberg ...

De standpunten - Fiche ④
Op deze tekening zie je de O.-L.-V.-ter-Zavelkerk, de Wolstraat en de 'Grote toren'.

1. Vul in onderstaande vierkantjes je eigen kleurcode in. Kleur ze dan per kleurcode op de tekening in:

- ☐ de tweede stadsomwalling
- ☐ de Grote toren
- ☐ de O.L.V. ter Zavelkerk
- ☐ de Wolstraat
- ☐ de tekenaar

- De Wolstraat bestaat vandaag nog. Zoek de straat eerst op een actuele kaart. Hoe loopt zij ten opzichte van de stadsomwalling (vandaag de ring)?
 - ☐ ze volgt de omwalling
 - ☐ ze staat dwars op de omwalling
- Gebruik foto's om de O.-L.-V.-ter-Zavelkerk terug te vinden.

2. Situeer deze 4 plaatsen op de kaart van Braun & Hogenberg.

- Gebruik de legende om de O.-L.-V.-ter-Zavelkerk terug te vinden.
- Zavel is in het oud-nederlands 'op de Savele'.

3. Waar heeft de tekenaar zich gezet om deze tekening te maken? Zet je uitgeknipte tekening (kleine versie) op de juiste plaats op de kaart.

- De 'Grote toren' komt overeen met de huidige Louisapoort. Zoek haar op een actuele kaart.

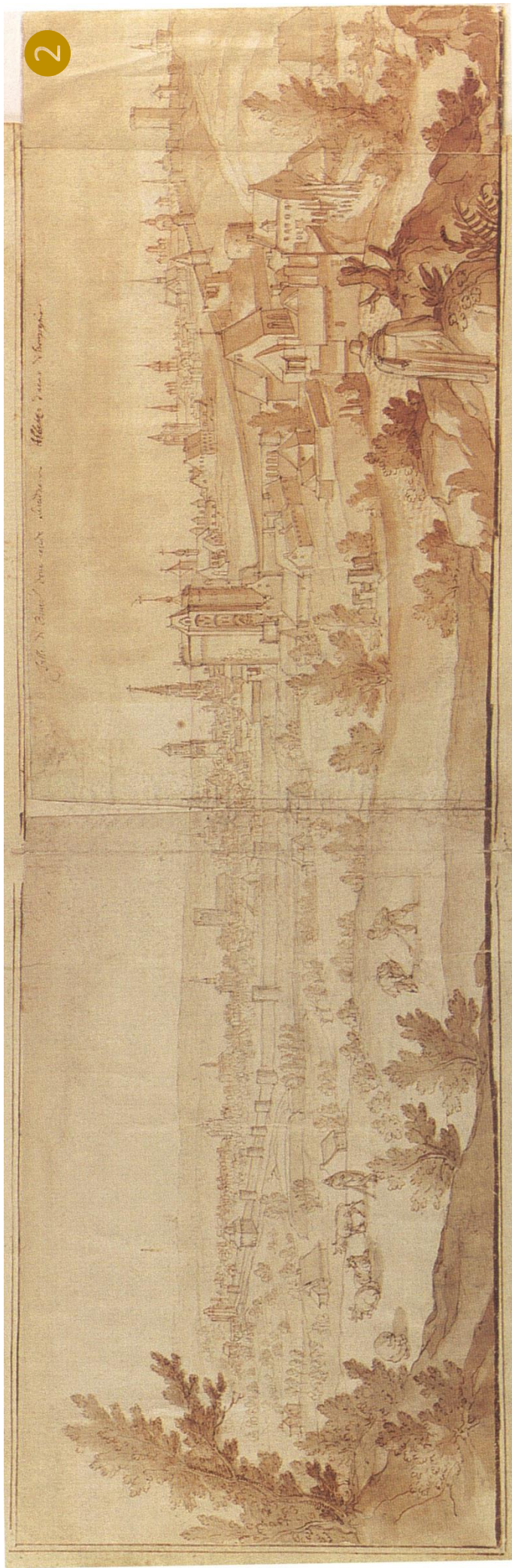

Remigio Cantagallina,

Het Sint-Pietersklooster en de Hallepoort, gezien
vanuit het oosten.

Pen op papier

Brussel, KMSKB

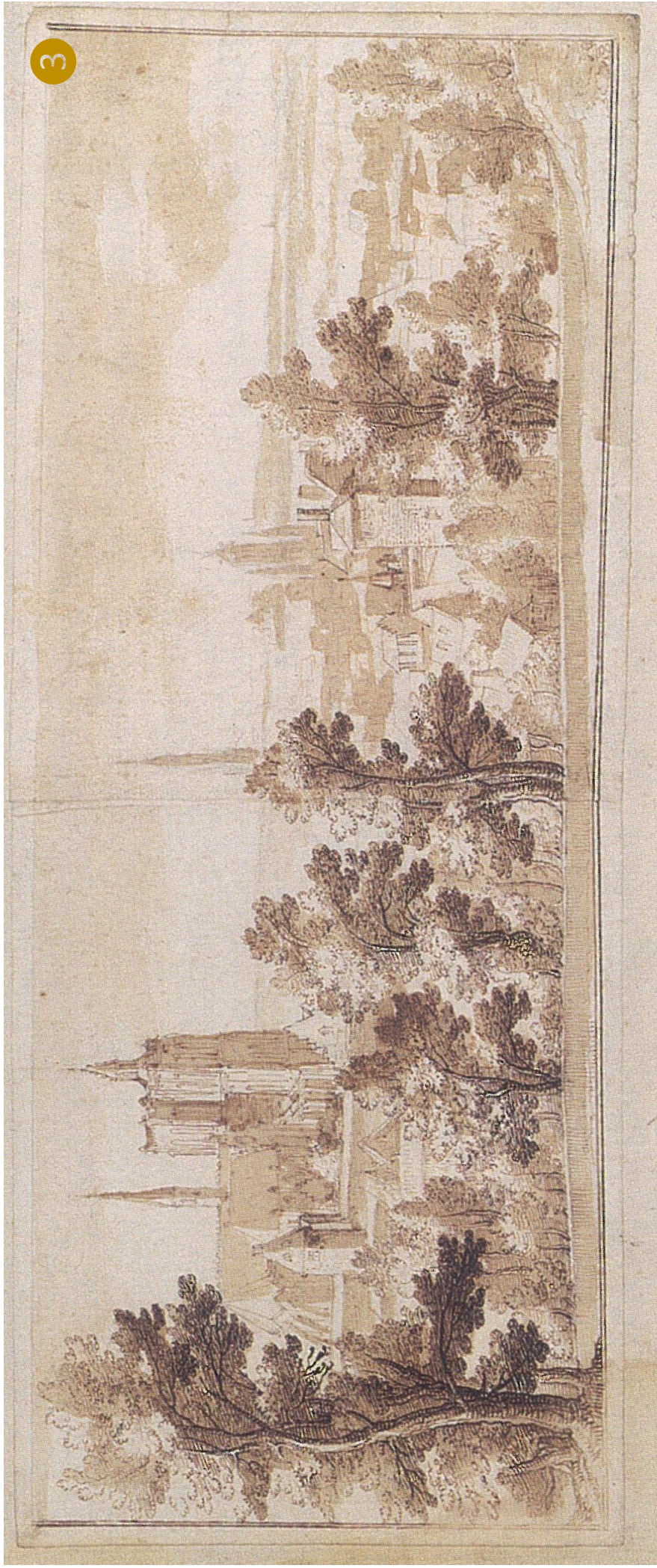

Remigio Cantagallina,

Brussel vanuit het zuiden gezien, met Sint-Gillis op het voorplan.

Pen op papier

Brussel, KMSKB

Remigio Cantagallina,

Brussel, zicht vanuit het noordoosten, met de Sint-

Goedelekerk

Pen op papier

Brussel, KMSKB

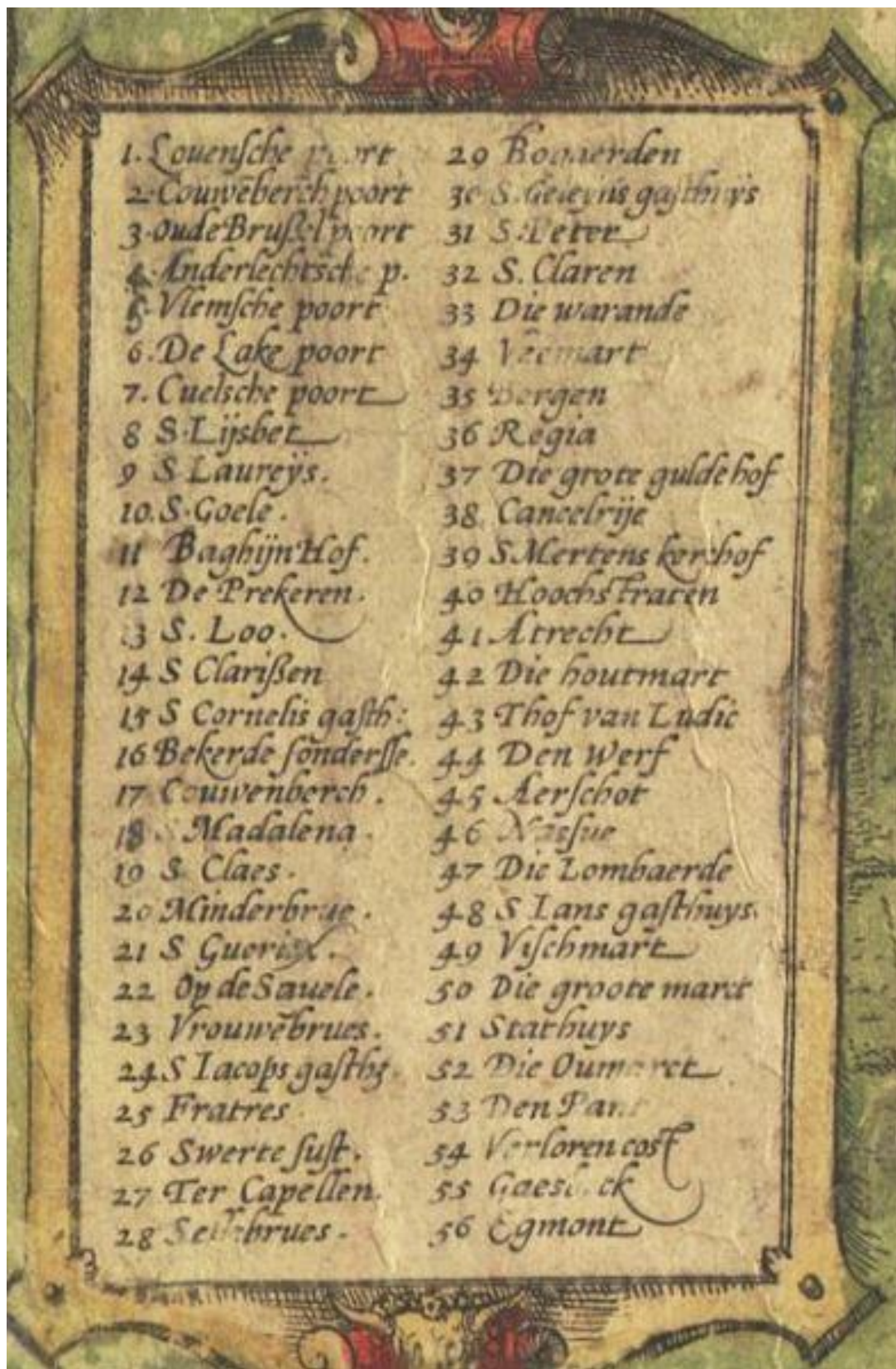
Remigio Cantagallina,

Wolstraat

Pen op papier - 1613

Brussel, KMSKB

Kaart van Braun & Hogenberg –legende

1. Louensche poort	29 Bonuerden
2. Couwēberch poort	30 S. Geleyns gasthuys
3. oude Brussel poort	31 S. Peter
4. Anderlechtse p.	32 S. Claren
5. Vliemsche poort	33 Die warande
6. De Lake poort	34 Vismart
7. Cuelsche poort	35 Bergen
8 S. Lijsbet	36 Regia
9 S. Laureys.	37 Die grote gulde hof
10. S. Goese.	38. Cancellrije
11 Baghijn Hof.	39 S. Mertens ker. hof
12 De Prekeren.	40 Hoochs tracen
13 S. Loo.	41. Atrecht
14 S. Clarissen	42 Die houtmart
15 S. Cornelis gasth.	43 Thof van Ludic
16 Bekerde sonderse.	44 Den Werf
17 Couwenberch.	45 Aerschot
18. Madalena.	46 Niesue
19 S. Claes.	47 Die Lombaerde
20 Minderbrue.	48 S. Lans gasthuys.
21 S. Guerin.	49 Vischmart
22 Op de Stauele.	50 Die groote markt
23 Vrouwebrues.	51 Stat huys
24 S. Iacops gasth.	52 Die Oum. ret.
25 Fratres	53 Den Par.
26 Swerte sust.	54 Verloren cosf
27 Ter Capellen.	55 Gaes. ck
28 Sel. brues.	56 Egmont